

אש קדש

מוחין דקטנות - שלמה באהבה

כי הוא היה בזמן הניסיון כביכול במוחין דקטנות! כי נטלו ממנו את כל דרגותיו! ובחזרה אלינו, דווקא עכשיו, במצב הנתון של מוחין דקטנות זהו המצב הקלאסי של ניסיון! כי אז ניטלים ממנו כל המדרגות אליהם הגענו ואתה בניסיון איפה אתה אוחז באמת.

שלמה באהבה

לפני סיום רציתי לשתף אתכם במחשבה אישית על רב שלמה קרליבך זכר אהוב לברכה לרגל יום פטירתו שחל השבוע (ט"ז חשוון)

היה זה לפני מעט יותר משבועיים, כ"ה אלול, יום ההילולא של ר' לוי יצחק מברדיצ'ב, ואני בדרכי לשבת בראשית במירון שומע את הסיפור הידוע ששלמה מספר על סנגורן של ישראל, ותוך כדי חשבתי קצת על מהות הקשר העמוק (שלי לפחות), ואני מאמין שגם של רבים מהקוראים) עם רב שלמה, ומה בעצם הוא עשה לי בחיי בפרספקטיבה לאחור,

לאחר שעה קלה נצנצנה בי ההבנה, את הסיפור הראשון תיכננתי לשמוע לרגל היארציית הנ"ל, אבל את ה'דרכון' ממונקאטש' ואת 'חצ'קלה לכבוד שבת' ועוד ועוד לא תיכננתי, רק כשהגעתי לאלונית שמת לי לב שאת הסיפורים האלה ששמעתי אינספור פעמים בחיי, שמעתי זה עתה כאילו בפעם הראשונה, ואז נפל לי האסימון מה שלמה עשה לי,

הוא פתח לי את שערי הלב כל פעם מחדש עם הרגש הנדיר, עם החמימות האופיינית, ותמיד איכשהו זה יגיע לכיסופים ולערגה לשב"ק, וכשזה מגיע ממקום אמיתי כל כך, זה אכן חודר את כל

בעבודת ה', ואם היא הפכה לחלק ממהותו ומציאותו ולא תלוי בהארות ומוחין.

הסביר להם ר' ברוך שזהו עומק כוונת דברי הקוצקע'ר, שמכך שכתוב בפסוק 'והאלוקים נסה את אברהם' נלמד שרק מאברהם ניטלו כל המדרגות שהוא היה בהם ולכן ניסיון העקידה מיוחס רק לאברהם, ולא ליצחק שעל אף שעמד בניסיון לא נטלו ממנו משמייים את המדרגות שהיה בהם.

(לפי דבריו, מתורצת קושיית ה'נתיבות שלום' שהלא עשרה ניסיונות נתנסה אברהם אבינו, ולמה רק בניסיון זה נאמר הלשון 'והאלוקים נסה את אברהם' ולא נזכר כן בשאר ניסיונות, ולפי דברי הקוצקע'ר מובן כי פה שדייק צריך להדגיש ש'נסה' היינו נטילת המדרגות, הייתה רק כלפי אברהם ולכן נחשב ניסיון שלו)

תחשבו על זה רגע, אברהם אבינו מאבד ברגע אחד את כל תארו, מאמציו, עמידתו בניסיונותיו, וכל הדרגות עליהם טרח בעמל רב, ונשאר להתמודד עם הניסיון קשה כל כך לבדו!!!

כמה זה דרמטי ומשמעותי לחיינו! לפעמים נדמה לנו שניסיון פוקד אותנו דווקא כשהכל הולך לפי התוכניות, פחות או יותר, ואז מגיע איזה ניסיון קטן ועלינו לעמוד בו ולהתגבר, אך יש זמנים שבהם אנו בטוחים שלא שייך בהם כלל עמידה בניסיון כי 'עכשיו אני לא בפרשה בכלל'.. 'תאמין לי ה' לא דורש ממני כלום במצב הזה'... ועוד כהנה וכהנה,

אבל מניסיון העקידה אנו לומדים להיפך! הניסיון מתייחס עד היום לאברהם אבינו

'והאלוהים נסה את אברהם' פרשתנו רצופה באירועים דרמטיים ומשמעותיים בחייו של אברהם אבינו, פרשת החסד הכנסת אורחים, הבטחה לבן, לידת יצחק לעת זקנה, הפיכת סדום, מעשה אבימלך ועוד, כל אחד סיפור גדול לעצמו שפשר להאריך בו עד אין קץ, אך נדמה שמעל כולם ניצבת פרשת העקידה, ואכן זהו ה'ניסיון! כמעט ואי אפשר להעלותו על הדעת בכלל, וזכות עמידת אברהם בניסיון זו עומדת לנו עד עצם היום הזה,

עם ניסיון דרמטי זה אנו גם פותחים בכל יום את הבוקר, ובשורות הבאות ננסה ללמוד ממנו תובנה דרמטית ומשמעותית לחיינו אנו.

מדוע בכלל 'ניסיון העקידה' נחשב רק בניסיון של אברהם אבינו, הרי הניסיון הגדול ביותר לכאורה היה של יצחק שבסוף הוא היה אמור להיעקד ולהישחט ע"ג המזבח וכפי שמביא רש"י מהגמ' הוא עמד בניסיון זה ואמר 'אילו אמר לי הקב"ה זבח עצמך לפני לא הייתי מעכב'?

שאלה זו שאלו את הרבי מקוצק' זי"ע והוא כדרכו השיב בקצרה 'מפני שלא כתיב והאלוקים נסה את יצחק רק את אברהם', החסידים לא הבינו את דבריו והרה"ק ר' ברוך מסטוטשין שנכח במקום הסביר להם את עומק כוונת הקוצקע'ר,

הבעש"ט הקדוש זי"ע אומר שבשעה שמנסים את האדם מן השמים נוטלים ממנו את כל ההארות והמדרגות שלו ואז הוא שרוי בקטנות המוחין כי בשעת גדלות המוחין אין זה חידוש אם עומדים בניסיון ועיקר הניסיון הוא בזמן קטנות המוחין ששם נמדדת מדרגת האדם

ונסיים במשפט מעודד מתוך דבריו שגם מתכתב עם הווארט הנ"ל:

'אף אחד לא יכול לומר לך איך לעשות תשובה! רק אתה בעצמך! הספרים הם רק כמו דלתות כדי לפתוח מחשבות בלב שלנו'

שנזכה לפתוח שערי לבנו ולעמוד בניסיון גם אם ניטלו כל מדרגותינו

א פרייליכ'ן שאבע'ס

משהו, לא נקמני חלילה אלא מעין תחושת צדק היסטורי, בשנים האחרונות כולנו רואים מה קורה ביארצייט שלו, דומה שאין יום בשנה שמאחד באהבה אמיתית סגנונות רבים, הנהירה ההמונית לקברו, הזיצ'ים המרובים והמיוחדים, התפילות בכל רחבי העולם היהודי בנוסח שלו, בקיצור, כל אלה שברחו ממנו לפני כמה שנים, היום בורחים אליו, לשיריו, ולניגוניו, מחזירים אהבה ליהודי עם לב גדול שאהב לאהוב כל אחד באמת.

המסכים גם אם אתה שומע את זה בפעם המי יודע כמה, זוהי כמובן נקודה מזעיר מפעלו והשפעתו אבל בכל זאת ניסיתי להתמקד במשהו אחד ועוד חזון למועד.

לפני כמה זמן הבאתי לסבתא שלי שתח" לאוי"ט ספר סיפורים חדש ומיוחד ובו סיפור בשם 'גם ציפור מצאה בית', (אגב, מומלץ מאוד) שאחד מגיבורי הסיפור הוא רב שלמה, היא הפטירה ואמרה לי שהיא זוכרת איך הוא היה עובר במאה שערים ואנשים היו עוברים לצד שני, ואז, נדלק בי